Onderwerp: Annotatie voor Bestuursplatform Energietransitie NZKG van 30 juni 2021

Aan: Wethouder Van Doorninck
Ter info: Wethouder Everhardt
Van: [redacted]@amsterdam.nl, o6[redacted],
Kopie: [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] (RenD), [redacted], [redacted] (EZ)

Tijdstip: 30 juni 2021 van 15:00 – 16:00, digitaal via Teams

Agenda

1. **Opening/ mededelingen**
   - stand van zaken VAWOZ EZK
   - bespreking PVA uitvoeringsprogramma energietransitie verschuift naar volgend platform
2. **Verslag BPF ET NZKG 12 mei** (bijlage A)
3. **Cluster Energie Strategie NZKG**
   - addendum CES NZKG (bijlage B, ter besluitvorming)
4. **Carbon Capture and Storage (CCS)**
   - presentatie door EZK (ter kennisname)
5. **Uitvoeringsprogramma Energietransitie NZKG; versnellingstafel waterstof**
   - Position paper en plan van aanpak waterstof, (bijlage C en D ter besluitvorming en ter kennisname)
6. **Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid**
   - notitie RES NHZ (bijlage E ter kennisname)

Hieronder wordt per punt geannoteerd

Ad 1. Opening / mededelingen

- stand van zaken VAWOZ EZK
  *** weet iemand wat hier gezegd gaat worden? ***
- bespreking PVA uitvoeringsprogramma energietransitie verschuift naar volgend platform
  Advies: Voor kennisgeving aannemen

Extra: Waarschijnlijk zal de aankondiging van Liander niet onvermeld blijven, over de congestie op het elektriciteitsnetwerk voor het oostelijk deel van het Havengebied en Buiksloterham/Overhoeks (zie kaarten hieronder). *** ok om deze toe te voegen? Kan WH een mededeling doen over evt. acties? ***

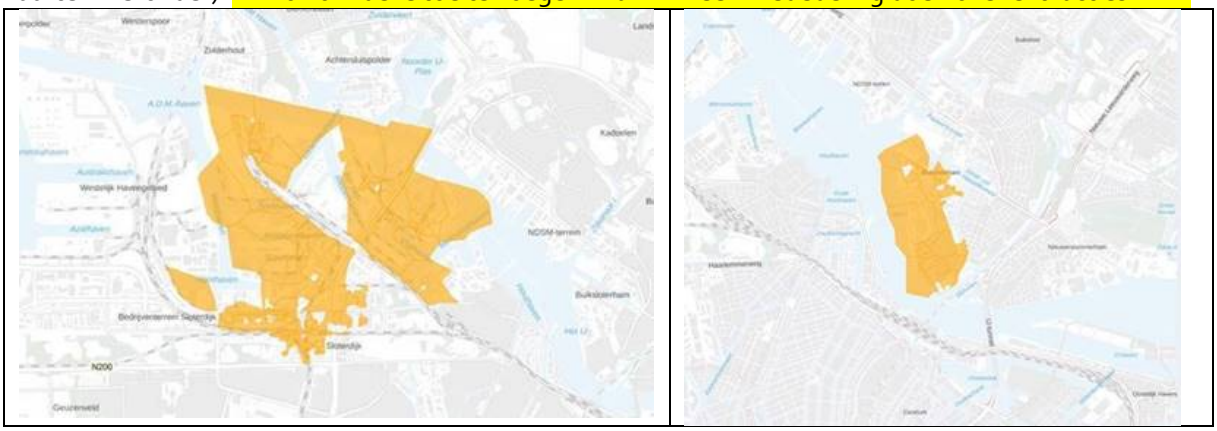

Ad 2. Verslag BPF ET NZKG, bijlage A

Advies: *** nog niet gelezen, wsch gewoon instemmen ***

Ad 3. Cluster Energie Strategie NZKG, bijlage B
Bijlage B bestaat uit 5 documenten:

1. Oplegnotitie addendum CES NZKG
2. Cluster Energie Strategie NZKG definitief
3. Addendum elektriciteit-EZK-format definitief
4. Addendum waterstof EZK-format definitief
5. Addendum CO2 EZK-format definitief

Het BPF wordt gevraagd om in te stemmen met het indienen van deze sleutelprojecten.

Achtergrond: De CES-NZKG beschrijft nut en noodzaak van 3 sleutel energie-infrastructuurprojecten van nationaal belang, die voorwaarde zijn voor de transitie van het NZKG, zoals o.a. beschreven in het klimaatakkoord (doelstelling: 4,3 miljoen ton CO2 reductie voor 2030). Deze projecten moeten uiterlijk 1 juli ingeleverd worden bij het ministerie van EZK, en dienen als input voor het MIEK[1] en het PIDI[2].

1. Verzwaring van het elektriciteitsnet in de regio, om de groeiende vraag naar elektriciteit van de industrie (en de bebouwde omgeving) te faciliteren;
2. Aanleg van een 'Regional Integrated Backbone' voor waterstof tussen IJmuiden (Nobian/Tata) en de industrie in het Amsterdamse (en Zaanse) havengebied;
3. Ontsluiting van het CO2-netwerk onder de Noordzee, voor CO2 opslag vanuit Tata Steel en andere regionale industrieën (project Athos)

Voor elk van de projecten is een apart addendum geschreven, volgens het format van ministerie van EZK, met daarin o.a. de verwachte investeringen, technische aspecten, strategische voordelen, knelpunten, risico's en afhankelijkheden, mogelijke alternatievenen, en de verwachte emissiereductie.

Betrokkenheid Amsterdam: Wij zijn betrokken geweest bij het opstellen van de CES en de addenda, en ziet deze 3 projecten ook als vereiste voor de ET in het NZKG, die tijdig ingebracht moeten worden bij het MIEK.

Onderwerp van discussie: Verschillende aspecten van deze projecten zijn nog onderwerp van discussie, zoals:

- De zoekgebieden voor locaties van benodigde extra onderstations/transformatoren, aanlanding van kabels voor Wind Op Zee en backbone leidingen; de IJmond gemeentes – met name Beverwijk – hebben het idee dat zij bovenmatig belast worden met het neerdalen van infrastructuur waar ze zelf relatief weinig nut van hebben.
- De wenselijkheid van het – tijdelijk – faciliteren van blauwe waterstof uit afvalgassen van het Tata productieproces, en de 'mengbaarheid' met de toekomstige groene waterstof
- De omvang van Athos i.r.t. initiatieven Porthos uit Rotterdam en Artemis, van private partijen Shell en Total (zie ook agendapunt 4) en de NGO lobby voor versnelde overgang door Tata naar CO2-vrije staal productie. Laatste bericht is dat Tata samen met FNV die versnelling serieus gaat onderzoeken, maar dat ook in dat geval CCS nodig blijft.
- *** iets over AEB toevoegen?**
- De mogelijkheid om ook stakeholders buiten de NZKG voldoende aan te sluiten. Zoals Noord Holland Noord / Den Helder (aanlanding Wind op Zee, import waterstof), of Schiphol (belang in synthetische kerosine).

Vervolgstappen en besluitvorming: Op 15 september moet de definitieve CES, uitgewerkt met o.a. een investeringsagenda en een indicatie van ruimtelijke en milieu impact, ingeleverd worden bij EZK. Dat zal

[1] MIEK: Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
[2] PIDI: Programma Infrastructuur Duurzame Industrie

gebeuren onder voorbehoud van goedkeuring door raden en staten, aangezien PNH en een aantal gemeentes de CES ter besluitvorming willen voorleggen aan hun raden.
In Amsterdam zien we vooralsnog de CES als nadere uitwerking van het beleid als geformuleerd in de routekaart Amsterdam, programma verduurzaming Haven en Industrie. De CES zal worden voorgelegd aan het College van B&W, met het voorstel deze ter kennisname aan te bieden aan de gemeenteraad.

Advies: instemmen.

Ad 4. Carbon Capture and Storage (CCS)
Ministerie EZK is eind mei gestart met een 'brede verkenning CCS'.

Advies: Luisteren

Ad 5. Uitvoeringsprogramma ET NZKG; versnellingstafel waterstof, bijlage C en D
Bijlage C en D zijn het 'position paper waterstof' en het bijbehorende 'plan van aanpak'.
Voor dit agendapunt zal de inhoud en voortgang van het position paper en mogelijk het plan van aanpak worden toegelicht (mogelijk met presentatie).

Achtergrond:
Op initiatief van [redacted], vice-president Nobian, is vanuit de MRA/NZKG regio een versnellingstafel gestart waar zowel het bedrijfsleven als overheden (Port of Amsterdam, Schiphol, Tata Steel, Gasunie, Nobian, Vattenfall, Alliander, Provincie Noord Holland, Gemeente Amsterdam, MRA en Projectbureau NZKG) zich hebben zich verenigd om de transitie naar waterstof te versnellen. Onder leiding van [redacted] directeur Energietransitie van het bestuursplatform NZKG, met ondersteuning van afgevaardigden van de hierboven genoemde partijen, is de afgelopen periode gewerkt aan een position paper dat de kenmerken, mogelijkheden en kansen voor de regio weergeeft op het gebied van waterstof. Met daarnaast een routekaart (plan van aanpak) waarin concrete stappen en doelstellingen staan beschreven hoe de NZKG/MRA regio in de komende decennia kan uitgroeien tot een Europese Hydrogen Valley. De versnellingstafel Waterstof heeft onlangs (23/6/2021) unaniem steun en commitment gegeven aan dit position paper en afgesproken om de handen ineen te slaan en gezamenlijk het plan van aanpak verder uit te werken.

Betrokkenheid Amsterdam:

De gemeente Amsterdam is vanaf het begin nauw betrokken bij deze versnellingstafel vanuit het programma 'verduurzaming Haven & Industrie' olv programmamanager [redacted]. De eerste samenkomst van de bestuurders was op 9 april 2021 waarbij wethouder Everhardt (EZ) namens de gemeente heeft deelgenomen aan het overleg. De versnellingstafel Waterstof is vervolgens nog twee keer bij elkaar gekomen om de strategie en voortgang te bespreken, beide keren was wethouder Everhardt namens de gemeente Amsterdam aanwezig.

De aangewezen trekker van de versnellingstafel is de Port of Amsterdam en heeft daarin een coördinerende rol voor het opstellen (en uitwerken) van het position paper en het plan van aanpak. Samen met afgevaardigden van de andere partijen van de versnellingstafel is vanuit de gemeente Amsterdam het programmateam 'verduurzaming Haven & Industrie' hierbij betrokken ([redacted], PL Waterstof). Waarbij de afgelopen periode nauw is samengewerkt voor de totstandkoming van het position paper en het plan van aanpak.

Voor de uitwerking van het plan van aanpak zijn er verschillende strategieën gedefinieerd, met bijbehorende werkgroepen. Ook hierbij is de gemeente Amsterdam vanuit het programma 'verduurzaming Haven & Industrie' goed aangehaakt. Het team H&I wordt hierin ondersteund door het Team Europese Subsidies (TES), dat heeft aangeboden een EU Subsidiescan uit te voeren, door Amsterdam International Business (AIB) met het inzichtelijk maken van de innovatie en kennisontwikkeling die op dit gebied plaatsvindt en vanuit het programma 'Uitstootvrije mobiliteit'.

Vervolgstappen en besluitvorming

Tijdens het afgelopen bestuurdersoverleg van de versnellingstafel Waterstof op 23/6/2021 is ingestemd met de volgende vervolgstappen:

- Het position paper Waterstof onder de aandacht brengen van de landelijke politiek, waaronder de formatietafel van het nieuwe kabinet, en de EU.
- Het in kaart brengen van de benodigde middelen, beschikbare fondsen.
- Uitwerken van het plan van aanpak dmv het opzetten van een efficiënte werkstructuur met de deelnemende partijen.

Voorgestelde organisatie van samenwerking en besluitvorming:

- **Bestuurlijk:** Bestuurlijk wordt besluitvorming voorbereid op het al bestaande Bestuursplatform NZKG - Energietransitie (let op: Schiphol maakt geen deel uit van het Bestuursplatform NZKG Energietransitie).
- **Uitvoerend:** de versnellingstafel zal verantwoordelijk zijn voor de concrete uitvoering van het pva (aan de versnellingstafel zitten de afgevaardigden van de hier aanwezige partijen)
- **Directeurenniveau:** Het voorstel is om één keer per twee maanden op directeurenniveau bij elkaar te komen om de voortgang van de versnellingstafel te bespreken.

Advies:
Ter kennisname, luisteren. Indien nodig steun en commitment geven aan het position paper, het plan van aanpak en de organisatie & besluitvorming rondom de versnellingstafel Waterstof.

Ad 6. Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid, bijlage E
** graag checken – en evt. aanvullen**
Bijlage E over de RES is ter informatie.

Achtergrond: In dit stuk wordt de relatie beschreven tussen de RES en de CES, met de dwarsverbanden tussen de gebouwde omgeving en de industrie. Met bijvoorbeeld industrie- en bedrijventerreinen als locaties voor windturbines en zonneparken/-panelen, de industrie als leverancier van warmte en producent van alternatieve brandstoffen, en vooral de industrie als basis voor robuuste energienetwerken

Betrokkenheid Amsterdam: Onderzoek naar het gebruik van geothermie in de regio, verduurzaming van warmtenet Amsterdam Zuidoost/Almere,

N.B. Appendix 1 geeft een overzicht van de samenhang van klimaattafels, RES, CES, MIEK, PIDI en RO instrumentarium

Advies:

Einde vergadering
Advies: Programma-manager [redacted] en haar (kleine) team complimenteren met de grote hoeveelheid werk, die de afgelopen maanden is verzet. Ingrid is (pas) op 1 april j.l. op een rijdende trein gesprongen en heeft – ondanks continu schuivende panelen – tempo gemaakt, overzicht gebracht en samenhang weten te realiseren.

Annex 1. Overzicht en samenhang van Klimaatakkoord, RES, CES, MIEK en RO instrumentarium

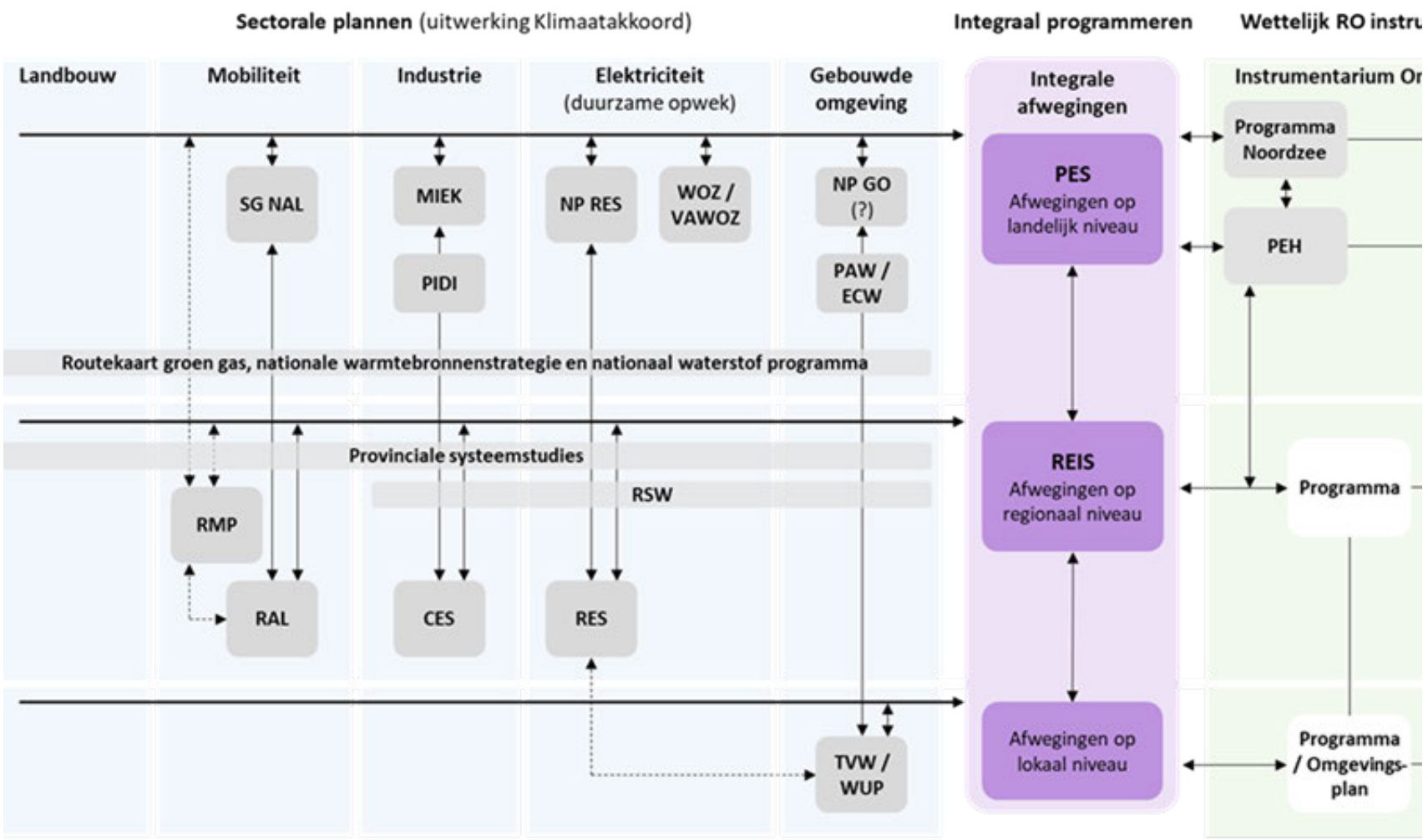
Sectorale plannen (uitwerking Klimaatakkoord)
Integraal programmeren
Wettelijk RO instru
Landbouw
Mobiliteit
Industrie
Elektriciteit (duurzame opwek)
Gebouwde omgeving
Integrale afwegingen
Instrumentarium Or
SG NAL
MIEK
NP RES
WOZ / VAWOZ
NP GO (?)
PIDI
PAW / ECW
PES
Afwegingen op landelijk niveau
Programma Noordzee
PEH
Routekaart groen gas, nationale warmtebronnenstrategie en nationaal waterstof programma
Provinciale systeemstudies
RSW
RMP
REIS
Afwegingen op regionaal niveau
Programma
RAL
CES
RES
Afwegingen op lokaal niveau
Programma / Omgevings-plan
TVW / WUP